

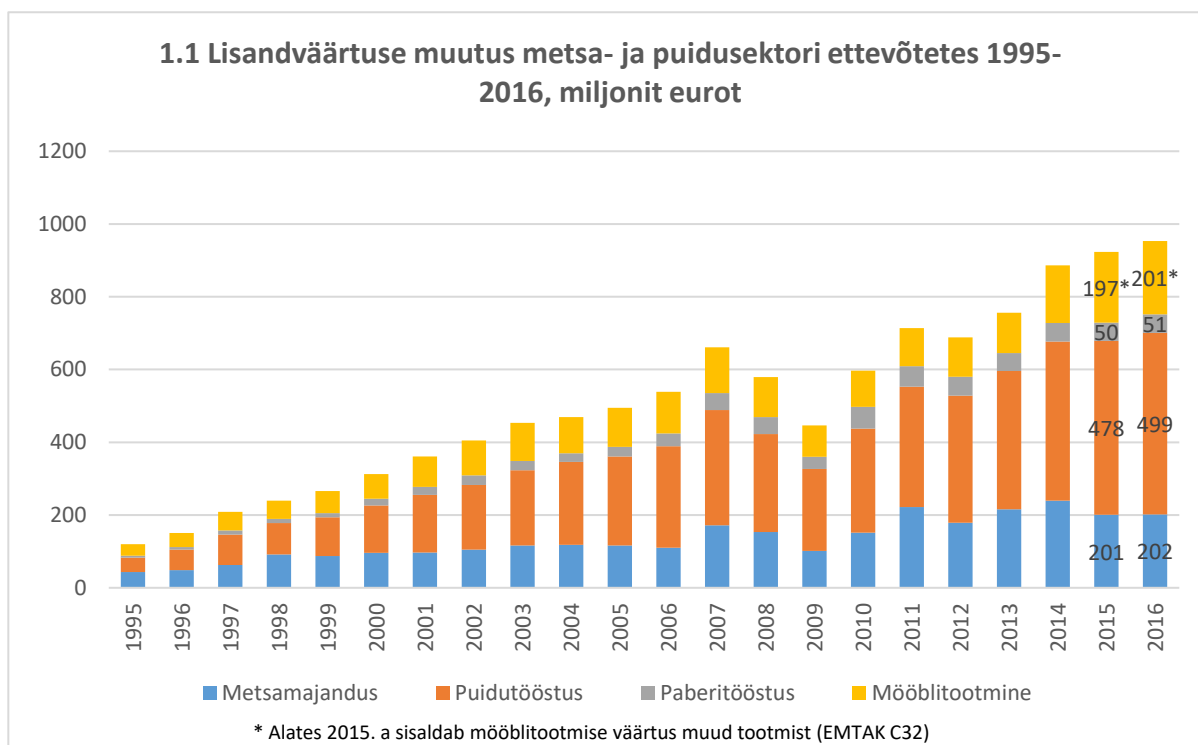
Metsa- ja puidutööstus 2016

Lühiülevaade

1. Metsa- ja puidusektori osakaal Eesti majanduses

2016 a statistika andmetel moodustab metsa- ja puidusektori (sh metsamajandus, puidu-, paberi- ja mööblitööstus) **otsene lisandväärtus** kogu lisandväärtusest **5,3%**¹ ning kogu SKP-st **4,6%**¹. Puidu- paberi- ja mööblitööstuse osakaal töötleva tööstuse lisandväärtuses on 35 %¹. Metsa- ja puidutööstuse lisandväärtus kokku kasvas 2016. aastal **+3,3%**¹, mis on pisut kiirem kasv

kui Eesti majanduses tervikuna (+3%) ja töötleva tööstuse keskmine (-5 %). Ettevõtete kogu müügitulu sektoris (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) moodustas 3,3 miljardit €. Metsa- ja puidutööstus on sellega üks Eesti kiiremini areneva lisandväärtuse kasvuga majandusharusid ja suurema käibega tööstusharusid.

Allikas: Statistikaamet

Edasist summaarse lisandväärtuse kasvu võib prognoosida ka järgnevatel aastatel. Seda tänu suurtele investeeringutele, mille tulemusena tooted liiguvad väärtusahelas ülespoole, suureneb tootmise efektiivsus ja kasvab tootmismahd. Puidusektori

arengupotentsiaal on oluline nurgakivi kestlikuks majanduskasvuks. Puittoodete tootmine annab võimaluse taastaval ressursil põhinevate materjalitehnoloogiate arenguks. Eestis paiknev kohalik ressurss vähendab puidutööstuse toormeriski võrreldes

1 – 2015. aastast alates sisaldavad mööblitootmise (EMTAK C31) lisandväärtus muud tootmist (EMTAK C32).

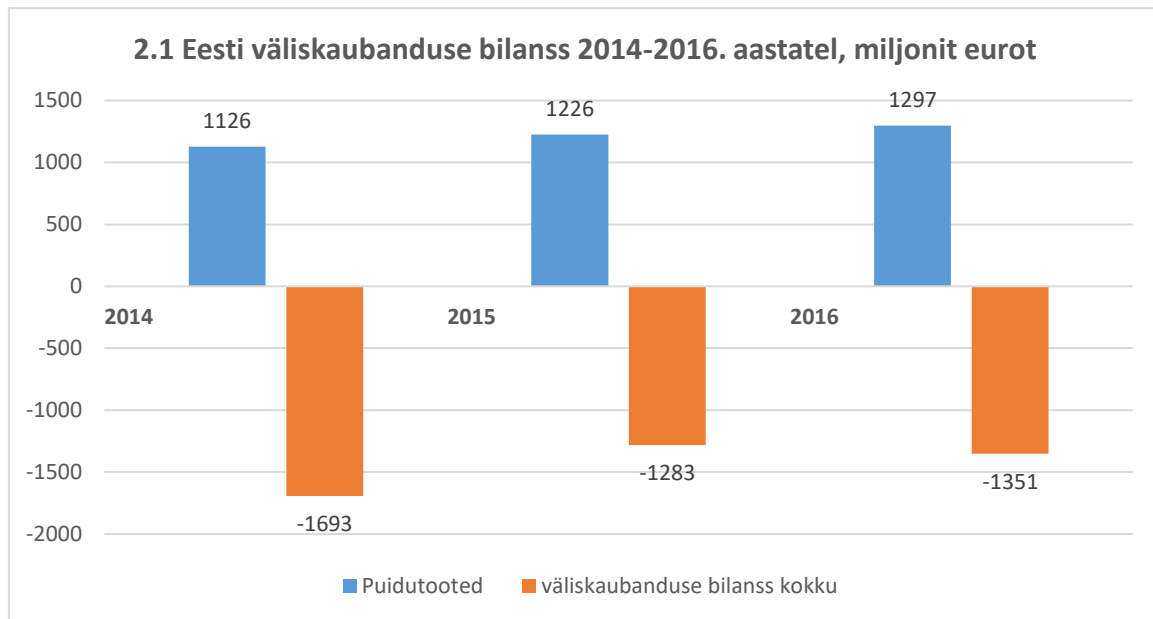
tööstusharudega, mis baseeruvad importtoormel. Seda aga vaid juhul kui meie metsakasutuse regulatsioonid on

orienteeritud metsade kestlikule ja vastutustundlikule majandamisele.

2. Puittoodete väliskaubandus

Puidupõhised tooted on Eestile üks olulisim väliskaubanduse bilanssi tasakaalustav kaubagrupp. Puittoodete eksport ületab importi 3 korda ning väliskaubanduse saldo on olnud läbi aegade tugevalt positiivne. 2016.

aastal oli puittoodete väliskaubanduse saldo **+1,3 miljardit eurot** ekspordi kasuks ning võrreldes 2015. aastaga **kasvas** puittoodete eksport **5,8%**.

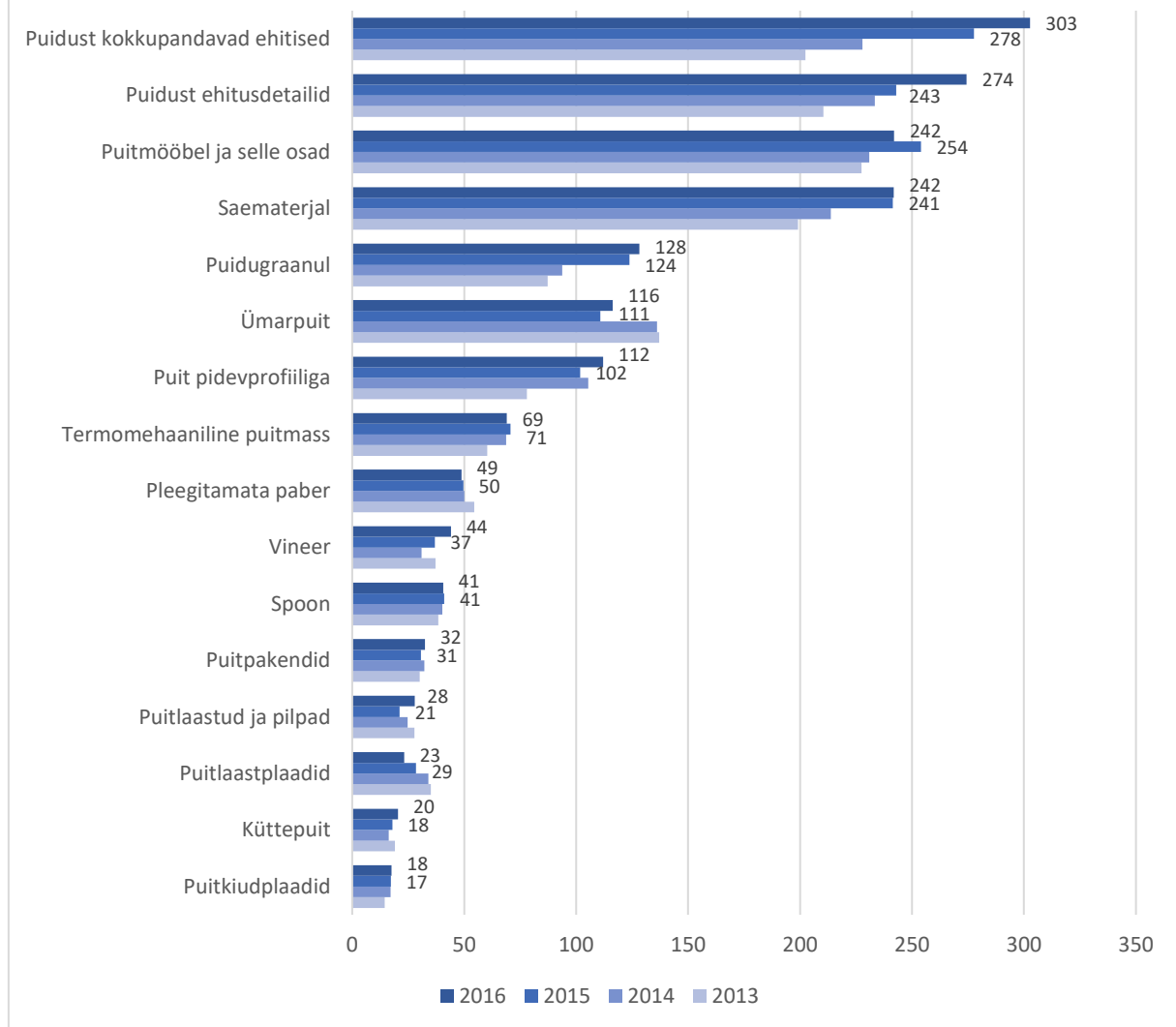

Allikas: Statistikaamet

Puittoodete ekspordimahus on ülekaalus suurema lisandväärtusega tooted nagu puidust kokku pandavad majad, puidust ehitusdetailid, puitmööbel ja selle osad ning sae- ja hõövelmaterjal. Viimaste aastate võrdluses saab välja tuua, et iga-aastane oluline ekspordimahu kasv on Puidust kokkupandavate ehitiste tootegrupis. 2016.

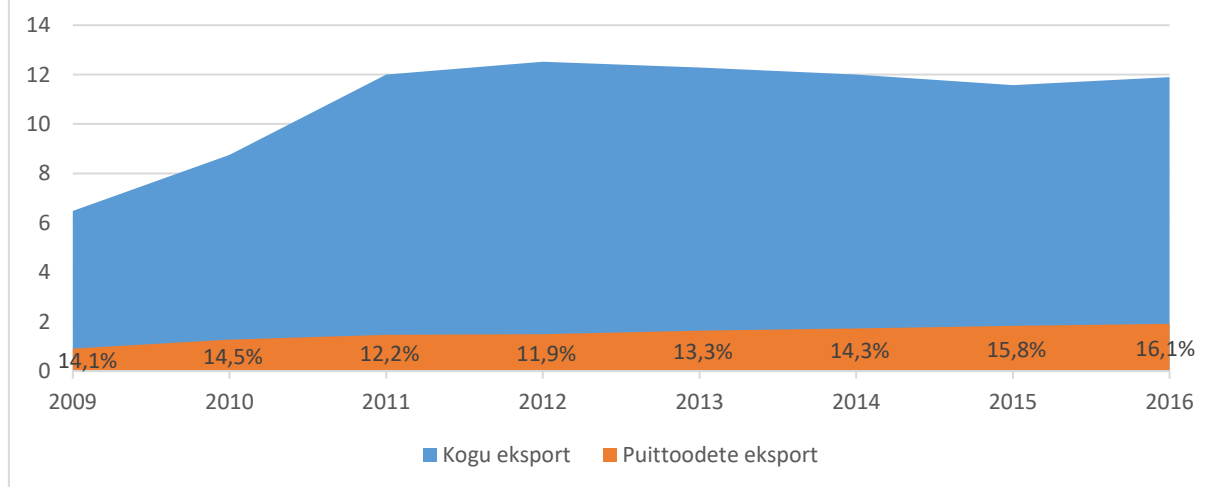
aasta suurim ekspordimahu kasv toimus aga puidust ehitusdetailide tootegrupis. Eksport on olnud peale 2008-2009. aasta majanduslangust kasvav ning 2016. aastal eksporditi kokku **1,91 miljardi euro** väärtuses puidupõhiseid tooteid. Kogu Eesti kaupade ekspordist moodustas see **16%**.

2.2 Puidupõhiste toodete eksport aastatel 2012-2016 suuremate kaubagruppide alusel, miljonit eurot

Allikas: Statistikaamet

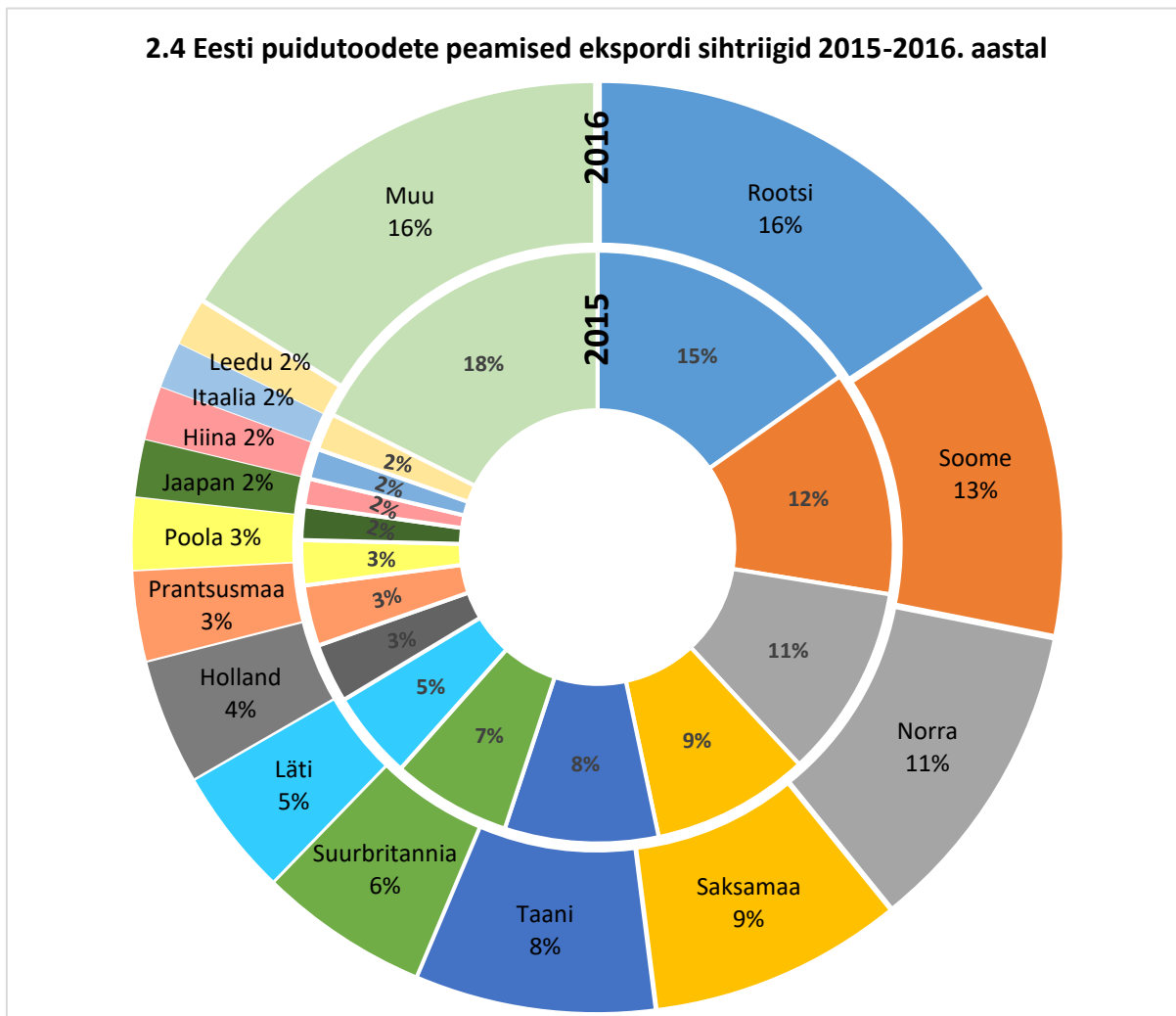
2.3 Puittoodete ekspordi osakaalu muutus kogu ekspordist ekspordi väärtuse järgi 2009-2016, triljonit eurot

Allikas: Statistikaamet

Skandinaavia ja Soome on jätkuvalt Eesti puittoodete peamine **ekspordi** partner. 2016. aastal eksporditi Skandinaavia riikidesse kokku **40%** ekspordi koguväärtusest. Neljateistkümnesse peamisesse ekspordi sihtriiki eksporditakse kokku **85%** kogu

ekspordi väärtusest ning üle **2/3** kogu ekspordi väärtusest eksporditakse Euroopa Liidu riikidesse. Võrreldes 2015. aastaga on veelgi suurenenud Rootsi ja Soome ekspordi osakaal ning väiksematest sihtriikidest on Ekspordi mahud Hollandisse kasvavas trendis.

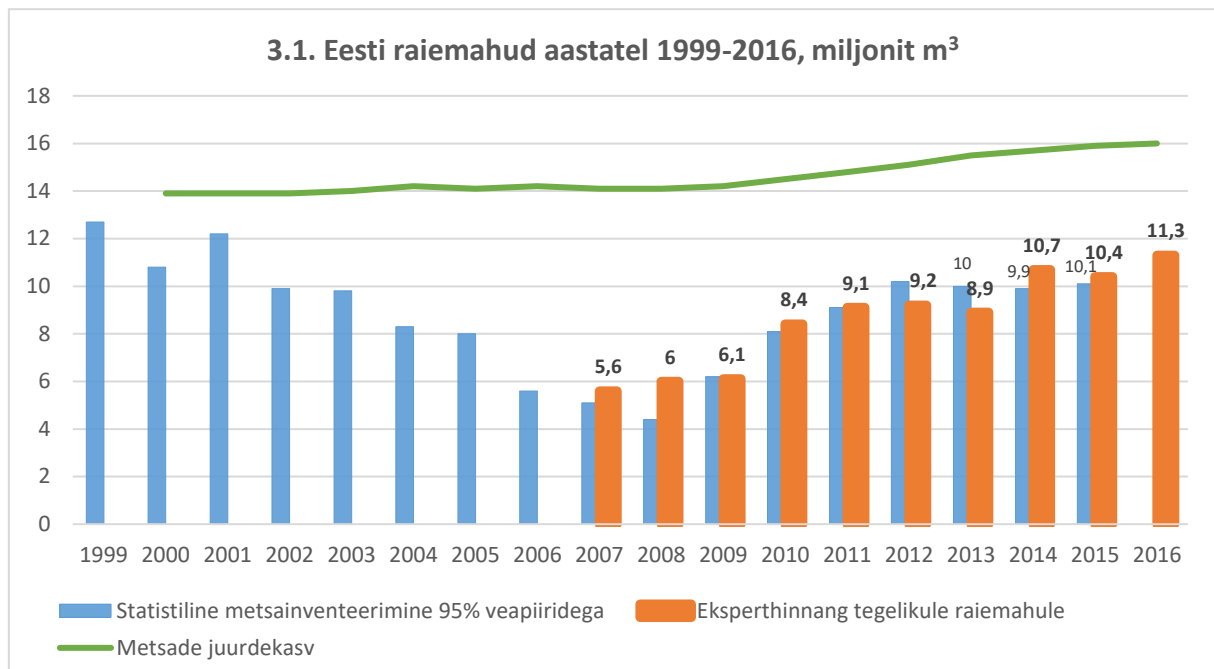
Allikas: Statistikaamet

3. Metsakasutuse maht

Keskkonnaagentuuri eksperthinnangul oli **2016.** aasta raiemaht **11 miljonit m³**, mis on 9% suurem, kui 2015. aastal. **Raiemahu eksperthinnangu** arvutab Keskkonnaagentuur iga-aastaselt möödunud aasta kohta kasutades satelliitpiltide, RMK, metsateatiste ja Eesti statistilise metsainventuuri (SMI) andmeid. Eesti statistilise metsainventuuri (SMI) meetodika alusel arvutatakse raiemaht vähemalt 1,5 aastase hilinemisega. 2016. a

SMI uuendatud meetodika alusel on korrigeeritud ka varasemaid SMI alusel arvutatud raiemahtusid.

Metsanduse Arengukava 2020 järgsele raiehinnangule, 12-15 miljonit m³ aastas, jääb aga tänane raiemaht siiski oluliselt alla. Samuti pole raiemaht viimase kümnendi jooksul kordagi jõudnud metsade aastase **juurdekasvu** mahuni, mis 2016. aasta SMI järgi oli **16 miljonit m³**.

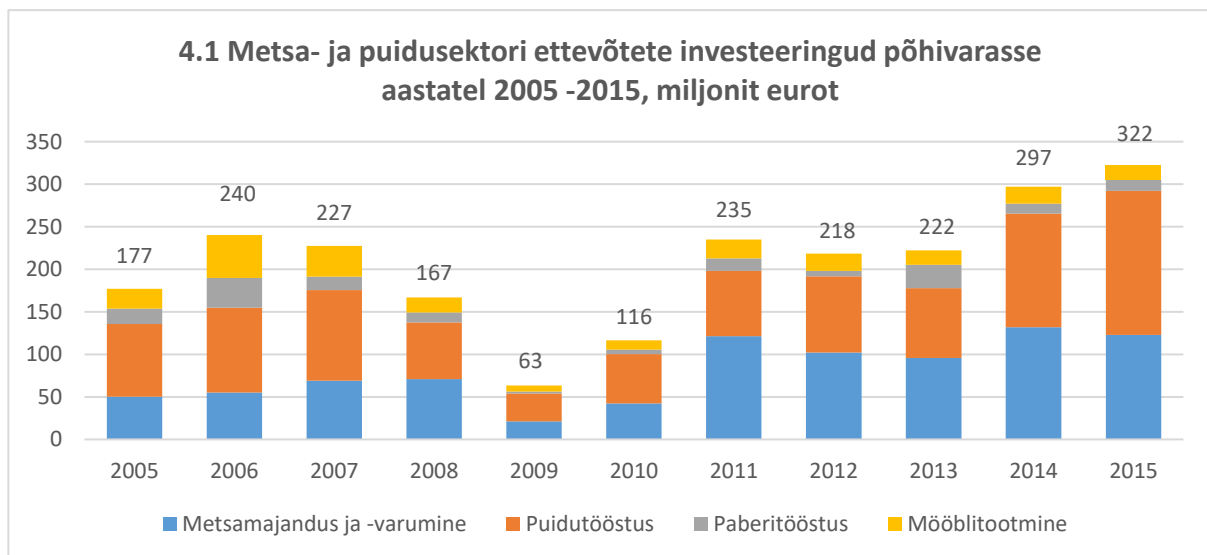

Allikas: Keskkonnaagentuur

4. Investeeringud sektoris

Statistikaameti andmetel **kasvasid 2015. aastal** investeeringud metsa- ja puidusektoris ligikaudu **8%**. 2016. aasta kohta Statistikaametil hetkel ülevaade puudub, kuid

allolevas graafikus on kujutatud investeeringute info, mis on koostatud vastavalt EMPL liikmetelt saadud sisendile. Tegelik investeeringute maht selgub viibega.

Allikas: Statistikaamet / EMPL

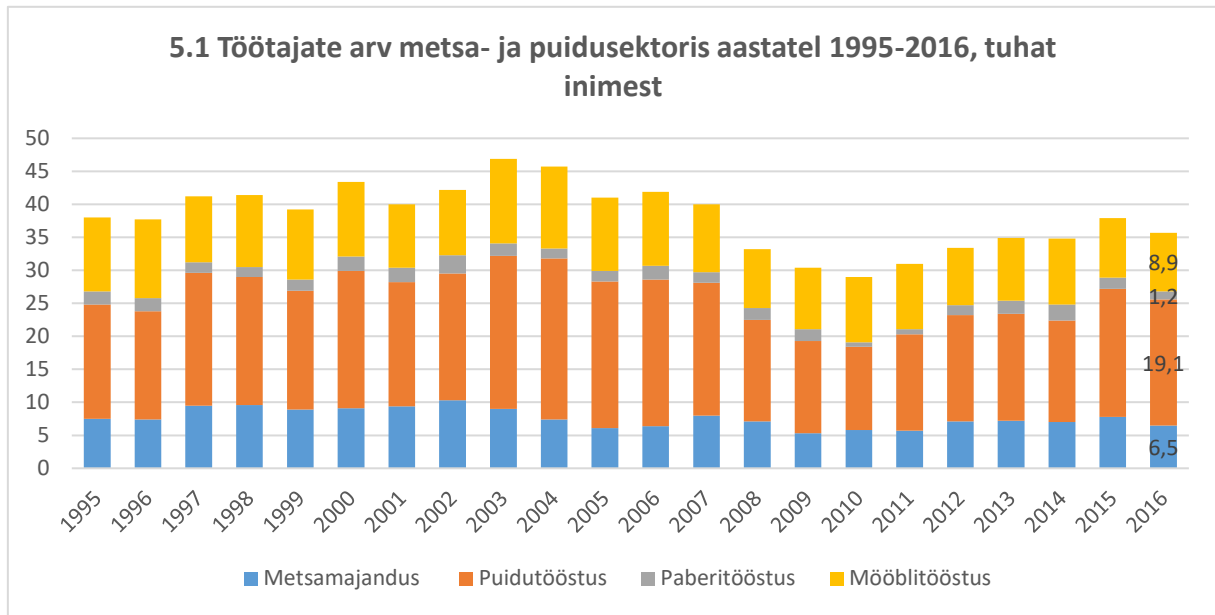
5. Töökohad ja haridus

2016. aastal oli metsa- ja puidusektoris **tööga hõivatuid** ligikaudu **35 700**, mida on 6% võrra vähem, kui 2015. aastal. Hõivatute arv on enim vähenenud metsamajanduses ja

paberitööstuses ning vähesel määral ka Puidu- ja mööblitööstuses. Sektori hõivatute arv on tulenevalt suurtele investeeringutele küll aastate lõikes pigem väikese kasvutrendiga,

kuid samal ajal toimuv tootmise efektiivsuse tõus ja automatiseerimine vähendab varasemat tööjõu vajadust. Puidutööstus on

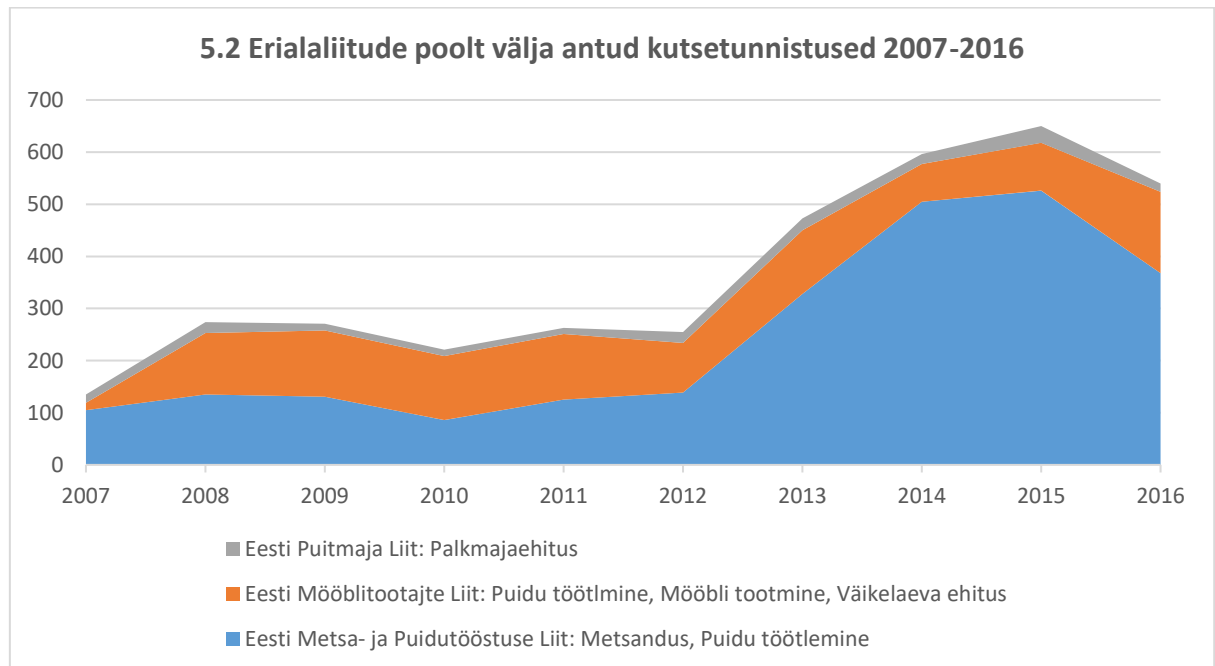
töötlevas tööstuses tervikuna üks suurimatest tööandjatest ning **kogu hõivatute arvust moodustab metsa- ja puidutööstus 5%.**

Allikas: Statistikaamet

Metsa- ja puidutööstuse sektoris nagu ka mitmetes muudes Eesti sektorites on kvalifitseeritud tööjõu vajadus suurem kui pakkumine. Eesti olulisemad metsa- ja puidutööstuse erialaliidud on ühtlasi ka kutse andjad. **Kutsesüsteem** on osa Eesti kvalifikatsioonisüsteemist, mis seob

haridussüsteemi tööturuga ja aitab kaasa elukestvatele õppele ning tööalase kompetentsuse arendamisele. Ülevaate koostamise hetkel on metsa- ja puidutööstuse valdkonnas **kehtivaid kutsetunnistusi kokku ligi 3800.**

Allikas: Kutsekoda

Eestis pakub metsanduse alast kutseharidust peamiselt **Luu Metsanduskool**, metsanduse alast kõrgharidust ja puidutehnoloogia rakenduskõrgharidust **Eesti Maaülikool** ning

puidu kui materjali kõrgharidust **Tallinna Tehnikaülikool**. Lisaks saab puidutöötlemise valdkonna kutseharidusi omandada mitmes **Eesti kutseõppeasutuses**.

5.3 Kutse- ja kõrgkoolide lõpetajate statistika 2016. aastal

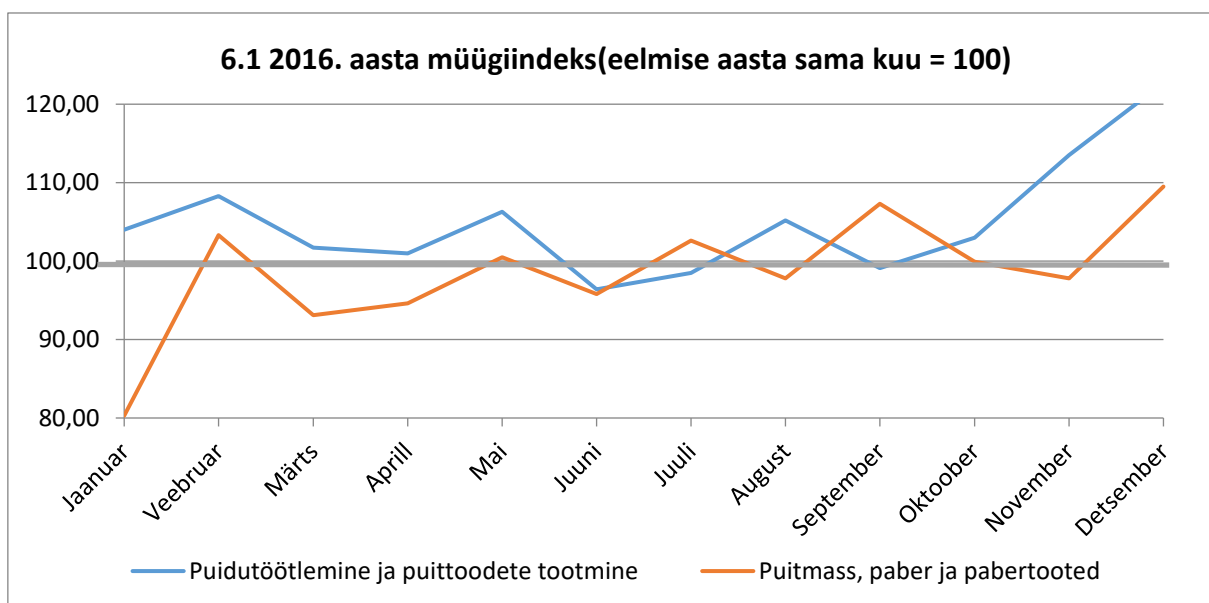
Kutseharidus			
Metsandus	114		
Puidu- ja mööblitootmine	358		
Ehitus (palkmaja ehitajad, ehituspusepad)	70		
Kõrgharidus			
Valdkond	Bakalaureus	Magister	Doktor
EMÜ, Metsandus	38	20	2
TTÜ, Materjalitehnoloogia	8	7	-

Allikas: Haridusministeerium, TTÜ puidu õppetool.

6. Ettevõtete müügitulu

2016. aastal **kasvas** sektori (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) ettevõtete kogu müügitulu **5,4%**, moodustades statistikaameti andmetel ligi **3,3 miljardit €**. Eesti kõigi ettevõtete müügitulust (50 miljardit €), moodustas see

6,6%. Sektori tööstuse osa (puidu-, paberi- ja mööblitööstus) moodustas kogu töötleva tööstuse müügitulust omakorda **24%**. Alloleval graafikul on toodud puidu- ja paberitööstuse müügiindeks kõikumine kuude lõikes.

Allikas: Statistikaamet

7. Puidu kasutamine energia tootmises

Statistikaameti andmetel **kasvas** 2015. aastal puidu tarbimine energia tootmiseks (soojus + elekter) ligikaudu **4%**. Enim kasutatakse energia tootmisel **puiduhaket**, mille tarbimine

kasvas 2014. aastaga võrreldes **10%**. Puidu biomassist toodetud elektrienergiast toodetakse 100% ja soojusenergiast 73% hakkepuidust.

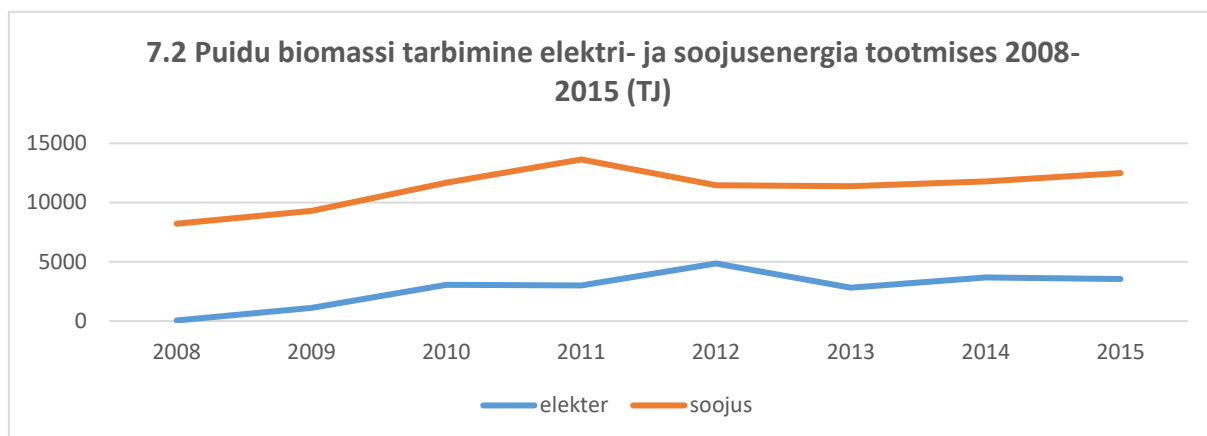
7.1 Puitkütuste tarbimine energia tootmiseks 2013-2014. aastatel

Puitkütuse liit	Ühik	2013	2014	2015	2015 muutus vs 2014
Küttepuu	tm	34 000	43 000	31 000	-28%
Puiduhake	tm	1 473 000	1 636 000	1 807 000	10%
Puidujäätmed	tm	499 000	491 000	417 000	-15,1%
Puidugraanul	t	6 000	12 000	12 000	0%

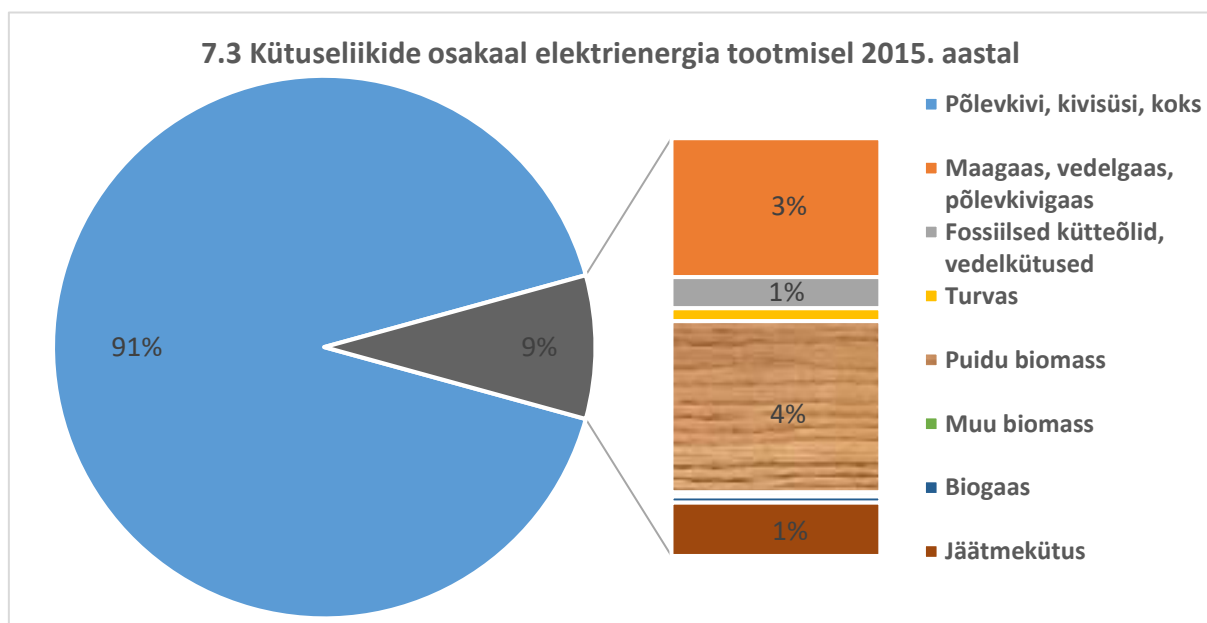
Allikas: Statistikaamet

ENMAK 2030+ eelnõus on puidukasutuse potentsiaal energeetikas hinnatud **18 TWh-ni** aastas. Seega on puidukasutusel tänasest oluliselt suurem potentsiaal. 2015. aastal

toodeti puidu biomassist **1 TWh (3600 TJ) elektrienergiat** ja **3,5 TWh (12 500 TJ) soojusenergiat**, kogu toodetud energiat moodustas see vastavalt 4% ja 36%.

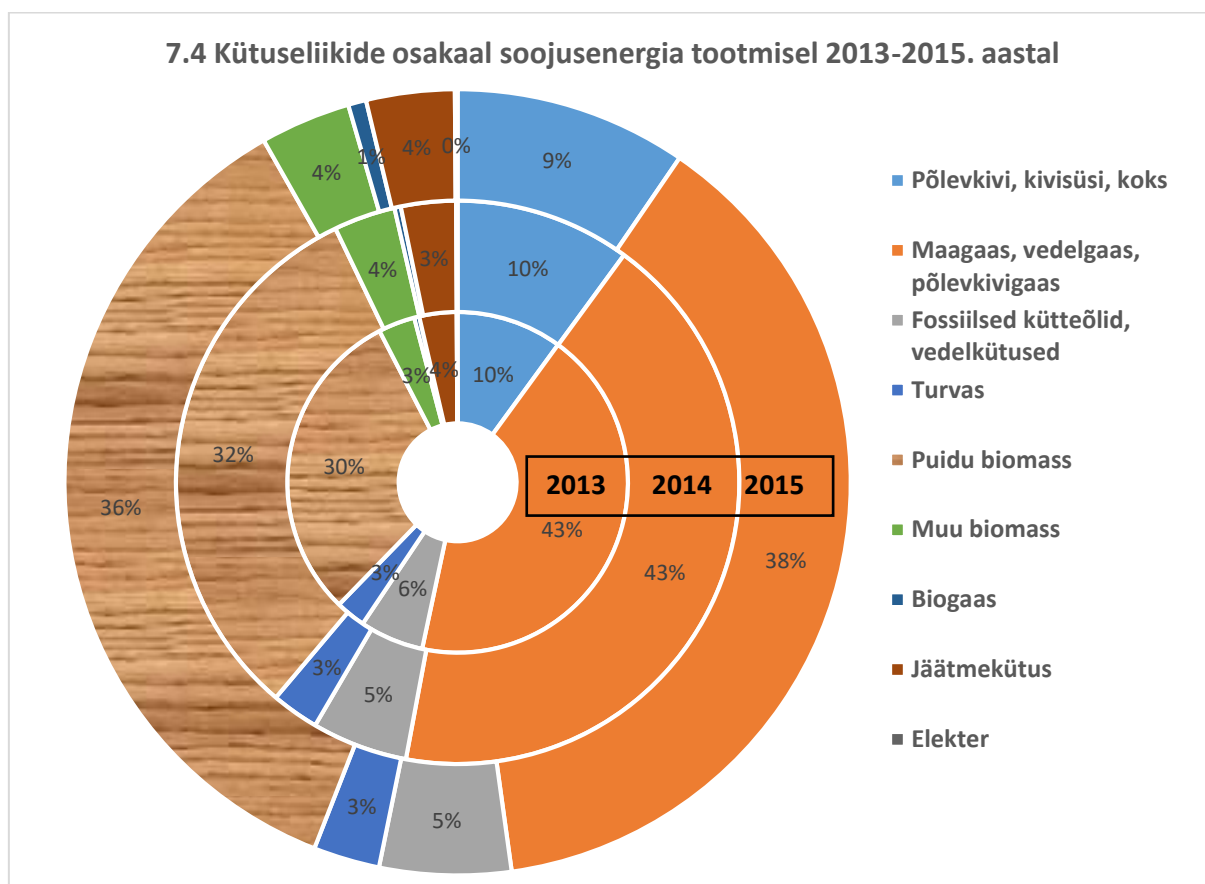

Allikas: Statistikaamet

Allikas: Statistikaamet

7.4 Kütuseliikide osakaal soojusenergia tootmisel 2013-2015. aastal

Allikas: Statistikaamet

8. Toodangumahud

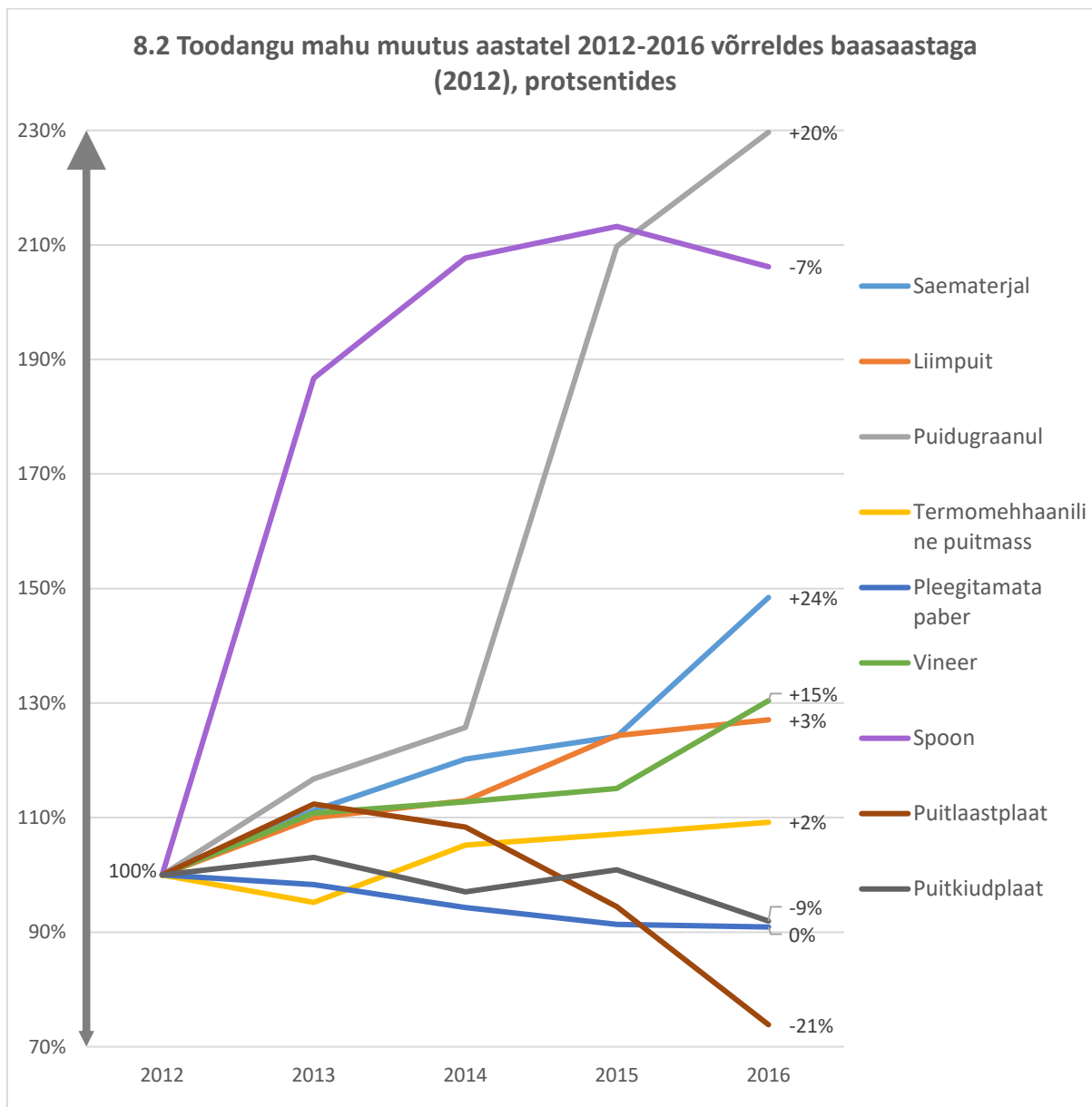
2016. aastal **kasvas** toodangumaht võrreldes 2015. aastaga enamikus olulisemates tooterühmades. Suurim toodangumahu kasv 2016. aastal oli **saematerjalil (24%)**. Oluline kasv oli ka **puidugraanuli** ja **vineeri**

tootmismahudes vastavalt **20%** ja **15%**. Puitlaastplaadi tootmismahud näitab aga mitmendat aastat järjest langutrendi (2016. a - 21%).

8.1 Toodangumahud suuremates tootegruppides 2014-2016. aastatel

Toode	Ühik	2014	2015	2016
Saematerjal	m3	1 690 000	1 757 000	2 183 000
Liimpuit	m3	314 300	349 900	359 600
Puidugraanul	t	528 600	972 400	1 166 514
Termomehhaaniline puitmass	t	166 200	169 400	172 900
Pleegitamata paber	t	67 600	65 600	65 300
Vineer	m3	47 200	48 300	55 700
Spoon	m3	110 500	116 600	108 400
Puitlaastplaat	m3	175 600	151 200	120 000
Puitkiudplaat	m2	7 534 000	7 823 000	7 123 800

Allikas: Statistikaamet

Allikas: Statistikaamet

9. Prognoos 2017-2018

2017. aastaks võib prognoosida sektoris tootmismahude kasvu mida veab varasemate aastate investeeringute käivitume täies mahus. Mahu ja- käibekasvu võib eriti oodata vineeri, graanuli ja saematerjali tootmise valdkondades, millesse on enim investeeritud.

2017 aasta esimeses kvartalis on näha ka väliskeskonna tugevnemist, nõudluse suurenemist ja ekspordihindade kasvu, mis lubavad stabiilse väliskeskonna püsimisel ennustada 2017 aastaks ekspordimahu ja – väärtuse märgatavat kasvu.

Ülevaate koostas: EMPL

Avaldamise kuupäev: 22.05.2017

